Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prednesené 17. februára 2016 [1]

Vec C-572/14

Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH
proti
Amazon EU Sàrl,
Amazon Services Europe Sàrl,
Amazon.de GmbH,
Amazon Logistik GmbH,
Amazon Media Sàrl

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Súdna právomoc v občianskych a obchodných veciach — Článok 5 bod 3 — Pojem ‚nároky na náhradu škody z iného ako zo zmluvného vzťahu' — Smernica 2001/29/ES — Zosúladenie niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti — Článok 5 ods. 2 písm. b) — Právo rozmnožovania — Výnimky a obmedzenia — Rozmnožovanie na súkromné použitie — Primeraná kompenzácia — Nezaplatenie — Možnosť zahrnutia do pôsobnosti článku 5 bodu 3 nariadenia (ES) č. 44/2001"

I – **Úvod**

1. Uznesením z 18. novembra 2014 podaným na Súdny dvor 11. decembra 2014 Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) predložil Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania o otázke týkajúcej sa výkladu článku 5 bodu 3 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42) a článku 5 ods. 2 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

2. Táto prejudiciálna otázka bola predložená v rámci sporu medzi spoločnosťou Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH (ďalej len „Austro-Mechana") a spoločnosťami Amazon EU Sàrl, Amazon Services Europe Sàrl, Amazon.de GmbH, Amazon Logistik GmbH a Amazon Media Sàrl (ďalej spoločne len „Amazon EU a i."), týkajúceho sa medzinárodnej príslušnosti rakúskych súdov na rozhodovanie o žalobe, ktorou sa Austro-Mechana domáha, aby jej Amazon EU a i. zaplatili odmenu z dôvodu, že ako prví uviedli v tuzemsku na trh nosiče v súlade s rakúskou právnou úpravou.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

II – **Právny rámec**

A – *Právo Únie*

1. Nariadenie č. 44/2001

3. Nariadenie č. 44/2001 bolo zrušené článkom 80 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, s. 1). Druhé uvedené nariadenie sa podľa jeho článku 81 druhého odseku uplatňuje až od 10. januára 2015. Keďže konanie vo veci samej sa uskutočnilo pred uvedeným dátumom, v prejednávanej veci sa musí uplatniť nariadenie č. 44/2001.

4. Článok 2 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa nachádza v kapitole II v oddiele 1 tohto nariadenia nazvanom „Všeobecné ustanovenia“, stanovuje:

„Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“

5. Článok 5 body 1 a 3 tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v kapitole II v oddiele 2 tohto nariadenia nazvanom „Osobitná právomoc“, znie:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte

1. a) v zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;

…

3. vo veciach nárokov z iného ako zo zmluvného vzťahu, na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody.“

2. Smernica 2001/29

6. Článok 2 smernice 2001/29 nazvaný „Právo rozmnožovania“ stanovuje:

„Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti:

a) pre autorov k ich dielam;

b) pre výkonných umelcov k záznamom ich výkonov;

c) pre výrobcov zvukových záznamov, pokiaľ ide o ich zvukové záznamy;

d) pre výrobcov prvých záznamov filmov k originálu a k rozmnoženinám ich filmov;

e) pre vysielajúce organizácie k záznamom ich vysielaní, či už sú tieto vysielania prenášané po drôte, alebo vzduchom vrátane káblov alebo satelitu.“

7. Článok 5 uvedenej smernice nazvaný „Výnimky a obmedzenia“ v odseku 2 stanovuje:

„Členské štáty môžu zabezpečiť výnimky alebo obmedzenia práva rozmnožovania ustanoveného v článku 2 v nasledujúcich prípadoch:

…

b) vo vzťahu k rozmnožovaniu na akomkoľvek médiu vykonanému fyzickou osobou na súkromné použitie a s cieľom, ktorý nie je priamo ani nepriamo komerčný, za podmienky, že nositelia práv dostanú primeranú kompenzáciu, v ktorej sa zohľadní uplatnenie alebo neuplatnenie technologických opatrení uvedených v článku 6 na dotknuté dielo alebo predmet ochrany;

…“

B – *Rakúske právo*

8. § 42 autorského zákona (Urheberrechtsgesetz) z 9. apríla 1936 (BGBl. 111/1936) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „UrhG“) stanovuje:

„1. Každý je oprávnený vyhotoviť si samostatné rozmnoženiny diela na osobnú potrebu na papieri alebo na podobnom nosiči.

2. Každý je oprávnený vyhotoviť si samostatné rozmnoženiny diela na inom nosiči, ako sú nosiče uvedené v odseku 1, na osobnú potrebu a na výskumné účely, pokiaľ je to odôvodnené sledovaním cieľov nekomerčnej povahy. …

…“

9. § 42b UrhG stanovuje:

„1. Ak v súvislosti s určitým dielom, ktoré sa verejne šírilo vysielaním alebo bolo zaznamenané na obrazovom či zvukovom nosiči vyrobenom na komerčný účel, možno vzhľadom na druh tohto diela očakávať, že sa bude rozmnožovať na súkromné použitie alebo pre osobnú potrebu prostredníctvom záznamu na obrazové alebo zvukové nosiče podľa § 42 ods. 2 až 7, autor má nárok na primeranú odmenu (odmenu za prázdne kazety), ak sa nosiče uvádzajú v tuzemsku na trh na komerčné účely a za odplatu; za nosiče sa považujú nenahraté obrazové alebo zvukové nosiče vhodné na takéto rozmnožovanie alebo iné obrazové alebo zvukové nosiče určené na tieto účely.

…

3. Povinnosti platiť primeranú odmenu podliehajú tieto osoby:

1) pokiaľ ide o odmenu za prázdne kazety a odmenu za prístroje, ten, kto na komerčné účely a za odplatu prvýkrát uviedol na trh z tuzemska alebo zo zahraničia nosiče alebo prístroje na vyhotovovanie rozmnožení;…

…

5. Nárok na odmenu stanovenú v odsekoch 1 a 2 môžu uplatniť len organizácie kolektívnej správy autorských práv.

…“

III – **Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka**

10. Austro-Mechana je organizácia kolektívnej správy autorských práv založená podľa rakúskeho práva. Medzi jej úlohy patrí predovšetkým výber odmeny podľa § 42b UrhG. Vnútroštátny súd uvádza, že cieľom uvedeného ustanovenia je prebratie požiadavky primeranej kompenzácie stanovenej v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

11. Amazon je medzinárodná skupina, ktorá cez internet predáva knihy, hudobné produkty a iné výrobky. Tri z piatich spoločností tejto skupiny žalovaných v konaní vo veci samej sú založené podľa luxemburského práva a majú sídlo v Luxembursku a dve sú založené podľa nemeckého práva a majú sídlo v Nemecku. Žiadna z týchto spoločností nemá v Rakúsku ani sídlo, ani pobočku. Austro-Mechana pred vnútroštátnym súdom uviedla, že všetky tieto spoločnosti sa podieľajú na prvom uvedení nosičov na trh v Rakúsku, takže ručia spoločne a nerozdielne aj za zaplatenie odmeny podľa § 42b UrhG.

12. Austro-Mechana pred vnútroštátnym súdom uviedla, že Amazon EU a i. uvádzajú v Rakúsku na trh pamäťové nosiče, ktoré sú zabudované v mobilných telefónoch a umožňujú prehrávanie hudby alebo ich možno použiť na rozšírenie pamäte týchto telefónov. Z uvedeného dôvodu Austro-Mechana požiadala Amazon EU a i., aby jej zaplatili odmenu stanovenú v § 42b UrhG. S cieľom určiť dlžnú výšku odmeny, ktorú sú Amazon EU a i. povinné zaplatiť, ich Austro-Mechana požiadala, aby jej zaslali príslušné účtovné údaje týkajúce sa nosičov, ktoré Amazon EU a i. v Rakúsku uviedli na trh od 1. októbra 2010.

13. V tomto štádiu konania vo veci samej sa spor medzi účastníkmi konania týka výlučne otázky, či sú rakúske súdy medzinárodne príslušné rozhodovať o žalobe o zaplatenie odmeny podľa § 42b UrhG, ktorú podala Austro-Mechana.

14. Austro-Mechana pred vnútroštátnym súdom tvrdila, že nárok na zaplatenie primeranej kompenzácie v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 slúži podľa judikatúry Súdneho dvora na to, aby sa nositeľovi autorského práva alebo s ním súvisiacich práv (ďalej len „nositeľ práv“) nahradila „ujma“, ktorá mu vznikne v dôsledku vyhotovenia rozmnožení na súkromné použitie. Žaloba organizácie Austro-Mechana je teda údajne žaloba týkajúca sa nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu podľa článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 a rakúske súdy sú medzinárodne príslušné o nej rozhodnúť.

15. Amazon EU a i. namietali, že článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 sa uplatní len vtedy, keď sú predmetom žaloby nároky vyplývajúce z protiprávneho konania alebo podobného konania. Lenže v prípade povinnosti zaplatiť odmenu podľa § 42b UrhG to tak nie je, pretože táto povinnosť slúži na to, aby nositeľom práv vykompenzovala dôsledky určitého zákonom povoleného konania, konkrétne vyhotovovania rozmnožení na súkromné použitie predstavujúceho výnimku z výlučného práva nositeľov práv na rozmnožovanie.

16. Uznesením z 30. apríla 2014 Handelsgericht Wien (Obchodný súd vo Viedni) súhlasil s tvrdeniami Amazon EU a i. a žalobu, ktorú podala Austro-Mechana, zamietol z dôvodu medzinárodnej neprísluš nosti.

17. Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd vo Viedni) ako odvolací súd uznesením z 26. júna 2014 potvrdil zamietnutie žaloby, ktorú podala Austro-Mechana, z nasledujúcich dôvodov. V prvom rade Amazon EU a i. majú povinnosť zaplatiť odmenu, ktorú im ukladá zákon. V druhom rade škoda nebola nositeľom práv spôsobená konaním zo strany Amazon EU a i., ale konaním tretích osôb, ktoré používajú na vyhotovovanie rozmnožení na súkromné použitie nosiče, ktoré uvádzajú na trh Amazon EU a i. Napokon takéto používanie nosičov, ktoré uvádza na trh Amazon EU a i., s cieľom vyhotovovať ich rozmnoženiny na súkromné použitie nie je zakázané. Žaloba, ktorú podala Austro-Mechana, preto nespadá do pôsobnosti článku 5 ods. 3 nariadenia č. 44/2001.

18. Austro-Mechana podala proti uzneseniu Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd vo Viedni) na vnútroštátny súd opravný prostriedok „Revision“.

19. Keďže výklad článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 nie je úplne jednoznačný, aby neponechával priestor pre žiadne dôvodné pochybnosti, Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) ako súd poslednej inštancie rozhodol prerušiť konanie a podať Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania o tejto otázke:

„Predstavuje nárok na zaplatenie ‚primeranej kompenzácie‘ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice [2001/29], ktorý sa podľa rakúskej právnej úpravy zameriava na podniky, ktoré v tuzemsku ako prvé uvedú nosiče na trh v rámci podnikateľskej činnosti za odmenu, ‚nárok na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu‘ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia [č. 44/2001]?“

IV – **Konanie pred Súdnym dvorom**

20. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol podaný do kancelárie Súdneho dvora 11. decembra 2014.

21. Písomné pripomienky podali Austro-Mechana, Amazon EU a i., rakúska, francúzska, talianska a fínska vláda, ako aj Európska komisia.

22. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 26. novembra 2015, sa zúčastnili a boli vypočutí zástupcovia Austro-Mechana a Amazon EU a i., ako aj zástupcovia fínskej vlády a Komisie.

V – **Posúdenie prejudiciálnej otázky**

A – *Úvodné poznámky*

23. Vnútroštátny súd sa svojou prejudiciálnou otázkou v podstate pýta Súdneho dvora, či článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 treba vykladať v tom zmysle, že žaloba o zaplatenie primeranej kompenzácie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, ktorú sú podľa vnútroštátnej právnej úpravy povinné platiť podniky, ktoré v tuzemsku ako prvé uvedú nosiče na trh v rámci podnikateľskej činnosti za odmenu, spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“ v zmysle uvedeného ustanovenia.

24. V tomto štádiu konania vo veci samej sa spor medzi účastníkmi konania týka výlučne uplatniteľnosti článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 na žalobu, ktorú podala Austro-Mechana proti Amazon EU a i.

25. Ak sa nemýlim, žiadny z účastníkov konania, ktorí predložili Súdnemu dvoru pripomienky, nespochybnil skutočnosť, že ak sa článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 vzťahuje na žalobu, ktorú Austro-Mechana podala proti Amazon EU a i., rozhodovať o tejto žalobe budú medzinárodne príslušné rakúske súdy ako „súdy podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“ v zmysle tohto ustanovenia.

26. Spor medzi účastníkmi konania, ktorí predložili pripomienky Súdnemu dvoru, sa tak obmedzuje na otázku, či žaloba podaná organizáciou Austro-Mechana proti Amazon EU a i. spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“ v zmysle článku 5 ods. 3 nariadenia č. 44/2001.

27. Ešte predtým, ako odpoviem na túto otázku, je podľa mňa vhodné opísať systém výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. Je totiž dôležité presne identifikovať právne dôsledky, aké má rozhodnutie určitého členského štátu uplatniť túto výnimku, aby sa určilo, či žaloba založená na porušení povinnosti primeranej kompenzácie spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“.

B – *Systém výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29*

28. Výnimka pre rozmnoženinu na súkromné použitie je v podstate výnimka z výlučného práva rozmnožovania nositeľov práv upraveného v článku 2 smernice 2001/29.

29. Podľa článku 5 ods. 2 písm. b) tej istej smernice však členské štáty môžu stanoviť výnimky alebo obmedzenia z uvedeného výlučného práva rozmnožovania, pokiaľ ide o rozmnožovanie vykonané fyzickou osobou na súkromné použitie a s cieľom, ktorý nie je priamo ani nepriamo komerčný (ďalej len „rozmnožovanie na súkromné použitie“), za podmienky, že nositelia práv dostanú primeranú kompenzáciu.

30. V tejto fáze treba presne identifikovať právne dôsledky zavedenia výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie členským štátom vzhľadom na to, že túto výnimku ustanovil rakúsky zákonodarca v § 42 a 42b UrhG.

31. V rámci „bežného“ systému upraveného v článku 2 smernice 2001/29 majú nositelia práv výlučné právo povoliť alebo zakázať rozmnožovanie diel a iných predmetov chránených autorskými a s ním súvisiacimi právami, ktoré patria do niektorej z kategórií uvedených v tomto článku (ďalej len „chránené diela a iné predmety ochrany“). Súčasne majú používatelia povinnosť zdržať sa rozmnožovania chránených diel a iných predmetov ochrany bez súhlasu nositeľov práv. V prípade porušenia tejto povinnosti si nositeľ práv bude môcť uplatniť nárok na náhradu škody, ktorá mu skutočne vznikla v dôsledku nepovoleného vyhotovenia rozmnoženiny. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora patrí takýto nárok do pôsobnosti článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001. [2]

32. V prípade, keď je do vnútroštátnej právnej úpravy členského štátu zavedený „výnimočný“ systém podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, výlučné právo rozmnožovania nositeľov práv a s ním spojená povinnosť používateľov zdržať sa rozmnožovania chránených diel alebo iných predmetov ochrany zaniká v prípade rozmnožovania na súkromné použitie. Ako uviedli všetci účastníci konania, ktorí predložili pripomienky Súdnemu dvoru, v rámci takéhoto systému sa používateľom priznáva právo vyhotovovať rozmnoženiny chránených diel a iných predmetov ochrany na súkromné použitie, pričom tieto rozmnoženiny sú výslovne povolené. Zároveň si nositelia práv už nemôžu uplatniť svoje výlučné právo rozmnožovania s cieľom zabrániť vyhotovovaniu rozmnožením na súkromné použitie.

33. Ako náhradu za zánik výlučného práva rozmnožovania nositeľov práv a s ním súvisiacej povinnosti používateľov zdržať sa rozmnožovania chránených diel a iných predmetov ochrany článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 ustanovuje nové právo v prospech nositeľov práv, keď požaduje, aby nositelia práv „dostali primeranú kompenzáciu“.

2 — Pozri najmä rozsudky Pinckney (C-170/12, EU:C:2013:635, bod 47), Hi Hotel HCF (C-387/12, EU:C:2014:215, bod 40) a Hejduk (C-441/13, EU:C:2015:28, bod 38).

34. Podľa Súdneho dvora, pokiaľ je osobou, ktorá spôsobila ujmu nositeľovi výlučného práva rozmnožovania, osoba, ktorá rozmnoženinu chráneného diela vyhotoví na svoje súkromné použitie bez toho, aby predtým požiadala uvedeného nositeľa práva o udelenie súhlasu, tejto osobe v zásade prislúcha, aby nahradila ujmu súvisiacu s daným vyhotovením rozmnoženiny tak, že zaplatí kompenzáciu, ktorá bude vyplatená tomuto nositeľovi práva. [3]

35. Prevzatie výnimky pre rozmnoženinu na súkromné použitie stanovenú v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 do vnútroštátnej právnej úpravy členského štátu má za následok nahradenie jedného právneho vzťahu iným právnym vzťahom:

— zaniklo výlučné právo rozmnožovania nositeľov práv a s ním spojená povinnosť používateľov zdržať sa rozmnožovania chránených diel alebo iných predmetov ochrany na súkromné použitie a

— namiesto toho vzniklo právo nositeľov práv na primeranú kompenzáciu a s ním spojená povinnosť zaplatiť túto primeranú kompenzáciu, ktorá v zásade prislúcha používateľom.

36. Práve v tomto zmysle Súdny dvor v minulosti rozhodol, že účelom tejto kompenzácie je odškodniť nositeľov práv za vyhotovenie rozmnoženiny ich chránených diel a iných predmetov ochrany na súkromné použitie, takže ju treba považovať za protihodnotu za ujmu spôsobenú nositeľom práv, ktorá vznikla v dôsledku vyhotovenia rozmnoženiny bez ich súhlasu. [4]

37. V rámci systému výnimky zavedeného rakúskym zákonodarcom, ktorý bol predmetom rozsudku Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515), je právo používateľov vyhotovovať rozmnoženiny na súkromné použitie upravené v § 42 UrhG. Pokiaľ ide o samotnú povinnosť odmeny, v § 42b ods. 1 UrhG sa stanovuje, že „autor má nárok na primeranú odmenu (odmena za prázdne kazety)“.

38. Musím však zdôrazniť, že v rámci tohto systému používatelia, ktorí vyhotovili rozmnoženiny, nevyplácajú odmenu ustanovenú v § 42b UrhG priamo dotknutým nositeľom práv.

39. Po prvé, príjemcom povinnej odmeny podľa § 42b UrhG nie je nositeľ práv, ktorého chránené dielo alebo iný predmet ochrany bolo rozmnožené na súkromné použitie. Podľa § 42b ods. 5 UrhG sa totiž odmena musí zaplatiť organizácii kolektívnej správy autorských práv. Austro-Mechana, organizácia kolektívnej správy autorských práv, si v súlade s týmto ustanovením uplatňuje nárok na túto odmenu v spore vo veci samej.

40. Po druhé, osobou povinnou zaplatiť odmenu ustanovenú v § 42b UrhG nie je používateľ, ktorý vyhotovuje rozmnoženiny chráneného diela alebo iného predmetu ochrany na súkromné použitie. Podľa § 42b ods. 3 UrhG povinnosti platiť túto odmenu podlieha ten, kto v tuzemsku prvýkrát uviedol nosiče na trh na komerčné účely a za odplatu. Práve na základe tohto ustanovenia boli Amazon EU a i. žalovaní v konaní vo veci samej z dôvodu, že na rakúsky trh uviedli pamäťové nosiče, ktoré sú zabudované v mobilných telefónoch a umožňujú prehrávanie hudby alebo ich možno použiť na rozšírenie pamäte týchto telefónov.

41. Súdny dvor preskúmal tento aspekt rakúskeho systému výnimky v rozsudku Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515).

3 — Pozri rozsudky Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515, bod 23), ACI Adam a i. (C-435/12, EU:C:2014:254, bod 51 a citovanú judikatúru) a Copydan Båndkopi (C-463/12, EU:C:2015:144, bod 22 a citovanú judikatúru).

4 — Pozri v tomto zmysle rozsudky VG Wort a i. (C-457/11 až C-460/11, EU:C:2013:426, bod 31 a citovanú judikatúru) a ACI Adam a i. (C-435/12, EU:C:2014:254, bod 50).

42. Súdny dvor pripomenul, že v zásade prináleží osobám, ktoré rozmnoženinu vyhotovia na súkromné použitie, aby zaplatili primeranú kompenzáciu, ktorá bude vyplatená nositeľom práv. [5]

43. Podľa ustálenej judikatúry však vzhľadom na praktické ťažkosti súvisiace s identifikáciou súkromných používateľov, ako aj s ukladaním povinnosti týmto používateľom nahradiť nositeľom výlučného práva rozmnožovania ujmu, ktorú im spôsobili, môžu členské štáty na účely zaplatenia primeranej kompenzácie zaviesť „poplatok za rozmnoženinu na súkromné použitie“, ktorý nemajú zaplatiť dotknuté súkromné osoby, ale osoby disponujúce zariadeniami, prístrojmi a nosičmi určenými na digitálne rozmnožovanie, ktoré z tohto dôvodu *de iure* alebo *de facto* sprístupňujú tieto zariadenia, prístroje a nosiče určené na vyhotovovanie rozmnožením súkromným osobám alebo im poskytujú služby súvisiace s vyhotovovaním rozmnožení. V rámci takéhoto systému majú povinnosť zaplatiť poplatok za rozmnoženinu na súkromné použitie osoby, ktoré disponujú danými zariadeniami, prístrojmi a nosičmi určenými na vyhotovovanie rozmnoženiny. [6]

44. Súdny dvor ďalej spresnil, že keďže uvedený systém umožňuje osobám povinným platiť poplatok preniesť výšku poplatku za rozmnoženinu na súkromné použitie do ceny za sprístupnenie uvedených zariadení, prístrojov a nosičov určených na vyhotovovanie rozmnožení alebo za poskytnutie služby súvisiacej s vyhotovením rozmnoženiny, v konečnom dôsledku znáša poplatok súkromný používateľ, ktorý túto cenu zaplatí, a to v súlade so „spravodlivou rovnováhou“, ktorú treba nájsť medzi záujmami nositeľov výlučného práva rozmnožovania a záujmami používateľov chránených predmetov. [7]

45. Pokiaľ ide o systém zavedený § 42b UrhG, Súdny dvor konkrétne uviedol, že poplatok za rozmnoženinu na súkromné použitie znášajú osoby, ktoré uvádzajú na trh na komerčné účely a za odplatu nosiče, ktoré môžu slúžiť na vyhotovovanie rozmnožení. [8]

46. Súdny dvor usúdil, že taký systém v zásade umožňuje osobám povinným platiť poplatok preniesť výšku tohto poplatku do predajnej ceny nosičov, ktoré môžu slúžiť na vyhotovovanie rozmnožení, takže v súlade s požiadavkou „spravodlivej rovnováhy“ znáša poplatok v konečnom dôsledku súkromný používateľ, ktorý túto cenu zaplatí, a to za predpokladu, že taký používateľ je končeným spotrebiteľom. [9]

47. „Finančný okruh“ zavedený § 42b UrhG teda zahŕňa štyri kategórie účastníkov a možno ho zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

48. Predajcovia, ktorí ako prví uvedú v tuzemsku na trh nosiče používané na vyhotovovanie rozmnožením na súkromné použitie, sú formálne povinní zaplatiť „odmenu za prázdne kazety“.

49. Títo predajcovia však môžu preniesť náklady na túto odmenu do predajnej ceny predmetných nosičov, takže používatelia vyhotovujúci rozmnoženiny na súkromné použitie nepriamo zaplatia uvedenú odmenu pri kúpe týchto nosičov.

50. Uvedenú odmenu, ktorej účelom je nahradiť nositeľom práv ujmu, ktorú utrpeli v dôsledku zhotovenia rozmnožení na súkromné použitie, musí predajca nosičov zaplatiť organizácii kolektívnej správy autorských práv, ktorou je v spore vo veci samej Austro-Mechana. Podľa vnútroštátneho súdu je totiž úlohou tejto organizácie najmä vyberať odmenu ustanovenú v § 42b UrhG.

5 — Rozsudok Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515, bod 23 a citovaná judikatúra); pozri tiež rozsudky ACI Adam a i. (C-435/12, EU:C:2014:254, bod 51), ako aj Copydan Båndkopi (C-463/12, EU:C:2015:144, bod 22).

6 — Rozsudok Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515, bod 24 a citovaná judikatúra); pozri tiež v tomto zmysle rozsudky ACI Adam a i. (C-435/12, EU:C:2014:254, bod 52), ako aj Copydan Båndkopi (C-463/12, EU:C:2015:144, bod 23).

7 — Rozsudok Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515, bod 25 a citovaná judikatúra); pozri tiež v tomto zmysle rozsudky ACI Adam a i. (C-435/12, EU:C:2014:254, bod 52), ako aj Copydan Båndkopi (C-463/12, EU:C:2015:144, bod 53).

8 — Rozsudok Amazon.com International Sales a i. (C-521/11, EU:C:2013:515, bod 26).

9 — Tamže, bod 27.

51. So zreteľom na tento regulačný rámec treba preskúmať, či žaloba o zaplatenie odmeny podľa § 42b UrhG, ktorú podala Austro-Mechana proti Amazon EU a i., patrí do pôsobnosti článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

C – *O uplatniteľnosti článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.*

52. Podľa článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu, na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody.

53. Toto ustanovenie, ako aj článok 5 bod 3 dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a o výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného a doplneného neskoršími dohovormi týkajúcimi sa pristúpenia nových členských štátov k tomuto dohovoru (ďalej len „Bruselský dohovor"), ktorý nahradilo, boli predmetom početnej judikatúry. [10]

54. Toto pravidlo osobitnej právomoci je výnimkou zo základnej zásady uvedenej v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, podľa ktorej osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

55. Pokiaľ ide o právomoc súdov miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, ide o pravidlo osobitnej právomoci, ktoré treba vykladať striktne a ktoré neumožňuje výklad nad rámec prípadov výslovne uvedených v uvedenom nariadení. [11]

56. Podľa ustálenej judikatúry pojem „vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti" v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 zahŕňa akúkoľvek žalobu, ktorej cieľom je vyvodiť zodpovednosť žalovaného a ktorá nespadá pod „zmluvné veci" v zmysle článku 5 bodu 1 písm. a) tohto nariadenia. [12]

57. Vzhľadom na túto judikatúru treba v prvom rade preskúmať, či žaloba o primeranú kompenzáciu ustanovenú v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, podaná vo veci samej, spadá pod „zmluvné veci" v zmysle článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001. [13] Ak to tak nie je, v druhom rade treba určiť, či takúto žalobu možno považovať za žalobu, ktorej cieľom je vyvodenie zodpovednosti žalovaného. [14]

1. Žaloba podaná vo veci samej nespadá pod „zmluvné veci" v zmysle článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001

58. V článku 5 bode 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 sa stanovuje, že osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby.

10 — Pripomínam, že výklad ustanovení Bruselského dohovoru podaný Súdnym dvorom platí takisto pre ustanovenia nariadenia č. 44/2001, pokiaľ možno považovať ustanovenia týchto právnych predpisov za rovnocenné. To sa vzťahuje napríklad na bod 1 písm. a) a bod 3 článku 5 tohto nariadenia vo vzťahu k bodu 1, resp. bodu 3 článku 5 Bruselského dohovoru (rozsudok Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, bod 19 a citovaná judikatúra).

11 — Pozri najmä rozsudky Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:364, bod 14 a citovanú judikatúru) v súvislosti s výkladom článku 5 bodu 3 Bruselského dohovoru; Pinckney (C-170/12, EU:C:2013:635, bod 25 a citovanú judikatúru), ako aj Hi Hotel HCF (C-387/12, EU:C:2014:215, bod 26).

12 — Pozri najmä rozsudky Kalfelis (189/87, EU:C:1988:459, bod 17) v súvislosti s výkladom článku 5 bodu 3 Bruselského dohovoru; Brogsitter (C-548/12, EU:C:2014:148, bod 20) a Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, bod 44).

13 — Pozri body 58 až 61 týchto návrhov.

14 — Pozri body 62 až 90 týchto návrhov.

59. Podľa ustálenej judikatúry platí, že hoci sa na uplatnenie článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 nevyžaduje uzavretie zmluvy, je nevyhnutné identifikovať povinnosť, keďže súdna právomoc sa podľa tohto ustanovenia určuje podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby. V dôsledku toho pri uplatňovaní pravidla osobitnej právomoci stanoveného v zmluvných veciach podľa uvedeného článku sa predpokladá určenie právnej povinnosti slobodne prevzatej jednou osobou voči druhej osobe, o ktorú sa opiera žaloba žalobcu. [15]

60. V konaní vo veci samej je povinnosť zaplatiť primeranú odmenu zakotvená v § 42b UrhG, ktorým sa prevzala požiadavka primeranej kompenzácie ustanovená v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. Zo zákonného pôvodu tejto povinnosti vyplýva, že nebola slobodne prevzatá Amazon EU a i. voči Austro-Mechana v zmysle vyššie citovanej judikatúry, ale že ju rakúsky zákonodarca uložil predajcom nosičov, keď využil oprávnenie priznané v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

61. Žaloba o zaplatenie primeranej kompenzácie ustanovenej v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, akou je žaloba podaná vo veci samej, teda nespadá pod „zmluvné veci“ v zmysle článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001, ako správne uviedli vo svojich písomných pripomienkach Austro-Mechana, francúzska vláda a Komisia.

2. Cieľom žaloby podanej vo veci samej je „vyvodenie zodpovednosti žalovaného“

62. S cieľom rozhodnúť, či žaloba organizácie Austro-Mechana spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, treba ďalej na základe judikatúry uvedenej v bode 56 týchto návrhov určiť, či predstavuje „návrh, ktorého cieľom je vyvodenie zodpovednosti žalovaného“.

63. Podobne ako Austro-Mechana, rakúska, francúzska a talianska vláda a Komisia sa domnievam, že cieľom žaloby, ktorú podala Austro-Mechana, je vyvodenie zodpovednosti Amazon EU a i., a teda spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

64. Na úvod je vhodné pripomenúť, že článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 so zreteľom na svoje znenie zahŕňa veľké množstvo typov zodpovednosti. [16]

65. Článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 okrem toho priznáva príslušnosť na rozhodovanie o návrhu vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu súdu podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody. Zo znenia uvedeného ustanovenia možno vyvodiť, že návrh vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu nemusí byť nevyhnutne založený na „skutočnosti, ktorá zakladá nárok na škodu“.

66. V tejto súvislosti Súdny dvor v minulosti rozhodol, že mimozmluvná zodpovednosť môže vzniknúť len za predpokladu, že možno preukázať príčinnú súvislosť medzi škodou a skutočnosťou, ktorá zapríčinila jej vznik. [17] Súdny dvor tiež spresnil, že skutočnosť, ktorá spôsobila škodu, a skutočnosť, že sa škoda prejavila, predstavujú súbor prvkov zakladajúcich zodpovednosť. [18]

67. Z uvedeného vyplýva, že „návrh, ktorého cieľom je vyvodenie zodpovednosti žalovaného“ v zmysle judikatúry uvedenej v bode 56 týchto návrhov, musí byť založený na skutočnosti, ktorá zakladá nárok na škodu, to znamená okolnosti na strane žalovaného, o ktorom sa tvrdí, že inému spôsobil škodu.

15 — Pozri najmä rozsudky Engler (C-27/02, EU:C:2005:33, body 50 a 51 a citovanú judikatúru) v súvislosti s výkladom článku 5 bodu 1 Bruselského dohovoru; Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, body 46 a 47), ako aj Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, bod 39).

16 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Bier (21/76, EU:C:1976:166, bod 18) v súvislosti s výkladom článku 5 bodu 3 Bruselského dohovoru.

17 — Rozsudky Bier (21/76, EU:C:1976:166, bod 16) v súvislosti s výkladom článku 5 bodu 3 Bruselského dohovoru a DFDS Torline (C-18/02, EU:C:2004:74, bod 32).

18 — Rozsudok Kronhofer (C-168/02, EU:C:2004:364, bod 18).

68. Z môjho pohľadu niet pochýb o tom, že žaloba, ktorú podala Austro-Mechana vo veci samej, je založená na takej skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody.

69. Žaloba organizácie Austro-Mechana je totiž založená na novej právnej povinnosti, ktorá vznikla vtedy, keď rakúsky zákonodarca zaviedol výnimku pre rozmnoženinu na súkromné použitie, čiže povinnosť zaplatiť primeranú odmenu nazývanú „odmena za prázdne kazety“. [19]

70. V prejednávanej veci § 42b UrhG ukladá túto povinnosť predajcom, ktorí ako prví uviedli na trh nosiče používané na vyhotovovanie rozmnožení na súkromné použitie, akými sú údajne Amazon EU a i., a to v prospech Austro-Mechana, organizácie kolektívnej správy autorských práv. [20]

71. Nezaplatenie odmeny ustanovenej v § 42b UrhG zo strany Amazon EU a i. teda spôsobuje organizácii Austro-Mechana škodu v podobe nedostania „odmeny za prázdne kazety“.

72. Z môjho pohľadu z vyššie uvedeného vyplýva, že „skutočnosť zakladajúca nárok na náhradu škody“, na ktorej je založená žaloba Austro-Mechana v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, spočíva v okolnosti, že Amazon EU a i. úmyselne alebo z nedbanlivosti nezaplatili odmenu podľa článku 42b UrhG, čím spôsobili škodu organizácii Austro-Mechana.

73. Tento výklad je podľa môjho názoru podložený judikatúrou citovanou v bode 36 týchto návrhov, podľa ktorej je cieľom primeranej kompenzácie konkrétne odškodniť nositeľov práv za vyhotovenie rozmnožením ich chránených diel alebo iných predmetov ochrany na súkromné použitie bez ich súhlasu.

74. Závery odvodené z uvedenej judikatúry treba jednoducho prispôsobiť kontextu veci samej vzhľadom na to, že § 42b UrhG stanovuje, že táto odmena sa nemusí zaplatiť priamo nositeľom práv, ale organizácii kolektívnej správy autorských práv, akou je Austro-Mechana. Vzhľadom na to v dôsledku prípadného odmietnutia zaplatiť túto odmenu vzniká organizácii Austro-Mechana a následne nepriamo aj nositeľom práv škoda.

75. Podľa môjho názoru takýto predpoklad vyplýva zo samotnej podstaty nároku na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu, keďže odmietnutím zaplatiť odmenu podľa § 42b UrhG dochádza k porušeniu rakúskej právnej úpravy a spôsobeniu škody organizácii Austro-Mechana.

76. Domnievam sa však, že treba reagovať na niektoré argumenty predložené Amazon EU a i. a fínskou vládou, podľa ktorých žaloba podaná organizáciou Austro-Mechana nespadá do pôsobnosti článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

77. Amazon EU a i. najprv tvrdili, že jediným aktom relevantným na určenie medzinárodnej príslušnosti rakúskych súdov je uvedenie mobilných telefónov na trh v Rakúsku, čo nie je protiprávnym ani podobným konaním v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

78. Ďalej povinnosť primeranej kompenzácie predstavuje povinnosť kompenzácie za všetky rozmnoženiny povolené právnou úpravou, a nie povinnosť kompenzácie za konanie, ktoré právna úprava nepovoľuje. Cieľom žaloby o zaplatenie tejto kompenzácie teda nie je „vyvodiť zodpovednosti žalovaného“ v zmysle judikatúry uvedenej v bode 56 týchto návrhov.

19 — Pozri body 33 až 37 týchto návrhov.

20 — Pozri body 38 až 40 týchto návrhov.

79. Amazon EU a i. napokon tvrdia, že vznik nároku na primeranú kompenzáciu podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 nevyplýva z toho, že by bolo porušené akékoľvek právo nositeľov práv, pretože títo nositelia práv už nemajú právo zakázať alebo udeliť súhlas na vyhotovenie rozmnožením na súkromné použitie v zmysle § 42 UrhG.

80. Je samozrejme nesporné, že uvedenie mobilných telefónov na trh a vyhotovovanie rozmnožení uvedené v § 42 UrhG je konanie, ktoré je na území Rakúska v súlade s právom. Zákonnosť tohto konania však neznamená, že prípadné porušenie povinnosti zo strany Amazon EU a i. zaplatiť odmenu podľa § 42b UrhG je tiež povolené.

81. Predovšetkým, hoci Amazon EU a i. správne tvrdia, že povinnosť zdržať sa vyhotovovania rozmnožení na súkromné použitie zanikla, tento argument nie je relevantný, pretože žaloba organizácie Austro-Mechana je založená na porušení „alternatívnej“ právnej povinnosti, t. j. povinnosti zaplatiť odmenu podľa § 42b UrhG pri prvom uvedení nosičov na trh v Rakúsku.

82. V tomto ohľade nevidím žiadny dôvod, prečo by sa nemalo vziať do úvahy, že porušenie uvedenej povinnosti zaplatiť kompenzáciu môže „vyvodiť zodpovednosť žalovaného“, a teda spadať pod článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001 vzhľadom na to, že predstavuje skutočnosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody v zmysle tohto ustanovenia, čiže okolnosť na strane žalovaného (Amazon EU a i.), o ktorom sa tvrdí, že inému spôsobil škodu (Austro-Mechana).

83. Domnievam sa preto, že tvrdenia Amazon EU a i. nie sú dôvodné.

84. Fínska vláda vo svojich písomných pripomienkach uviedla, že neexistuje príčinná súvislosť medzi skutočnosťou, ktorá zapríčinila vznik škody, a škodou, na ktorej je založená žaloba podaná organizáciou Austro-Mechana vo veci samej, akú vyžaduje článok 5 bod 3 nariadenia č. 44/2001. Podľa tejto vlády je cieľom uvedenej žaloby dosiahnuť vymoženie zákonnej kompenzácie od podnikov, ktoré na trh uviedli nosiče, kým škoda, ktorá vznikla nositeľom práv, nebola spôsobená týmito podnikmi, ale skutočnosťou, že jednotlivci používajú tieto nosiče na kopírovanie chránených diel alebo iných predmetov ochrany.

85. V tejto súvislosti stačí konštatovať, že príčinnú súvislosť medzi údajným odmietnutím zaplatiť odmenu podľa § 42b UrhG zo strany Amazon EU a i. a údajnou škodou spôsobenou organizácii Austro-Mechana stanovil sám rakúsky zákonodarca. § 42b ods. 5 UrhG totiž stanovuje, že táto odmena sa nemá zaplatiť priamo nositeľom práv, ale organizácii kolektívnej správy autorských práv, akou je Austro-Mechana, takže škodu spôsobenú možným odmietnutím zaplatiť uvedenú odmenu utrpí Austro-Mechana, a nie priamo nositelia práv.

86. Ako som vysvetlil v bode 72 týchto návrhov, „skutočnosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, na ktorej je založená žaloba Austro-Mechana, spočíva v okolnosti na strane Amazon EU a i., že úmyselne alebo z nedbanlivosti nezaplatili odmenu podľa § 42b UrhG, čím spôsobili organizácii Austro-Mechana škodu.

87. Fínska vláda na pojednávaní tiež uviedla, že pôsobnosť článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 nemožno rozšíriť na dovolené rozmnožovanie na súkromné použitie.

88. V tomto ohľade odporúčam výklad v tom zmysle, že do rozsahu pôsobnosti článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001 nepatrí povolené rozmnožovanie na súkromné použitie, ale akékoľvek porušenie povinnosti zaplatiť odmenu ustanovenú v § 42b UrhG.

89. Takisto zdôrazňujem, že takýto výklad nespochybňuje zákonnosť vyhotovovania rozmnožení na súkromné použitie v súlade s § 42 UrhG. Podľa tohto paragrafu totiž zákonnosť vyhotovovania rozmnožení na súkromné použitie nepodlieha splneniu povinnosti zaplatiť odmenu podľa § 42b UrhG.

90. Z uvedeného vyplýva, že žaloba o zaplatenie primeranej kompenzácie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, akou je žaloba podaná vo veci samej, predstavuje „návrh, ktorého cieľom je vyvodenie zodpovednosti žalovaného“ v zmysle judikatúry uvedenej v bode 56 týchto návrhov.

D – *Praktické dôsledky*

91. Vysvetlil som dôvody, pre ktoré sa domnievam, že žaloba o zaplatenie primeranej kompenzácie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, akou je žaloba podaná vo veci samej, nespadá do oblasti „zmluvných vecí“ v zmysle článku 5 bodu 1 písm. a) nariadenia č. 44/2001 [21] a predstavuje návrh, ktorého cieľom je vyvodenie zodpovednosti žalovaného [22]. Podľa judikatúry uvedenej v bode 56 týchto návrhov teda takáto žaloba spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

92. Z toho vyplýva, že rakúske súdy sú medzinárodne príslušné rozhodovať o tejto žalobe, pokiaľ k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, došlo alebo by mohlo dôjsť na území Rakúskej republiky, čo prináleží určiť vnútroštátnemu súdu. [23]

93. Medzinárodná príslušnosť rakúskych súdov vydať rozhodnutie vo veci samej je okrem toho v súlade s cieľom článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001. Súdny dvor mal už totiž príležitosť rozhodnúť, že v oblasti mimozmluvnej zodpovednosti je súd miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, zvyčajne najlepšie spôsobilý rozhodnúť najmä z dôvodov blízkosti sporu a jednoduchšieho vykonávania dôkazov. [24]

VI – **Návrh**

94. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) takto:

Článok 5 bod 3 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach je potrebné vykladať v tom zmysle, že žaloba smerujúca k zaplateniu primeranej kompenzácie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, ktorú sú podľa rakúskej právnej úpravy povinné platiť podniky, ktoré v tuzemsku ako prvé uvedú nosiče na trh v rámci podnikateľskej činnosti za kompenzáciu, spadá do oblasti „nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu“ v zmysle článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001.

21 — Pozri body 58 až 61 týchto návrhov.

22 — Pozri body 62 až 90 týchto návrhov.

23 — Pripomínam, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že výraz „miesto, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, uvedený v článku 5 bode 3 nariadenia č. 44/2001, sa týka tak miesta, kde vznikla škoda, ako aj miesta, kde došlo k príčinnej udalosti, ktorá viedla k tejto škode, takže žalovaného možno žalovať podľa výberu žalobcu pred súdom jedného alebo druhého z týchto dvoch miest [pozri najmä rozsudky Bier, 21/76, EU:C:1976:166, bod 24 (v súvislosti s výkladom článku 5 bodu 3 Bruselského dohovoru), Kronhofer, C-168/02, EU:C:2004:364, bod 16 a citovanú judikatúrú, ako aj Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, bod 18 a citovanú judikatúru].

24 — Pozri najmä rozsudky Folien Fischer a Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, bod 38 a citovanú judikatúru), ako aj Melzer (C-228/11, EU:C:2013:305, bod 27).